

обаче по-конкретно тази дейност през първата половина на 60-те години, не може да се посочи със сигурност. По-определенни са сведенията за участието на Р. Атанасов във Втората българска легия в Белград от 1867-1868 г. То се потвърждава и от кореспонденцията му. В писмото си от 5 април 1876 г. до П. Хитов той сам дава преценка на преподавателите си от оня период - сърбските капитани Драгашевич и Илич.¹⁰ А според М. Греков Р. Атанасов бил и сред малкото легисти, които "бяха произведени в чин и им бяха нашли на вратниците отпред по една и две звездици".^{10a} Този факт още веднъж потвърждава авторитета, с който той се е ползвал в средите на другарите си - участници в освободителното движение.

Името на Рафаил Атанасов срещаме и сред поборниците, които идват до дунавския остров, за да изпратят към родния бряг другарите си от четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа през лятото на 1868 г. За това съобщава участникът в четата Христо Македонски, който и през следващите години ще търси съдействието и подкрепата на Р. Атанасов.¹¹ Този факт се потвърждава по-късно и от изследователите на юначната чета.¹²

През тези, а и през следващите години домът на Р. Атанасов в Галац става гостоприемно убежище за участниците в националнореволюционното движение, които посещават големия румънски крайдунавски град или пък за родолюбци, бягащи в свободната румънска земя от притесненията на османските власти. Така например в обнародваните си записки в 1896 г., дейният участник в освободителните борби войводата Хр. Македонски разказва за завръщането си в Румъния след разгрома на четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа. "Когато пристигнах в Галац - пише той, - в джобът си имах всичко 80 стотинки, но случайно, още щом слезнах от колата, срещнах се с Димитър Енюв от Тулча, твърде добре мен познат още от Белградската легия... Отидохме в хотела на Петр Софийски, где ядохме, пихме и си поприказвахме братски за всичкото наше патило. Там дойдоха Рафаил Танасов и Георги Казаков, които бяха в Галацкия клон на българския комитет. Аз исках техните наставления за [това] как да се захвана за работа, а те още вечерта наредиха едно угощение в моя чест, где бяха поканени още мнозина българи."¹³

В годините, когато се формира БРЦК в Букурещ и се създава комитетската мрежа в страната и в емигрантските български средища в Румъния, Р. Атанасов е възприеман неизменно от съвременниците си като един от главните комитетски дейци в Галац, като председател и олицетворител на комитета в града. Затова смятаме за приемлива оценката, която му се дава и от сегашните изследователи, според която той стои "в основата на Галацкия комитет",¹⁴ че е "най-влиятелният комитетски деец в Галац"¹⁵ и т.н.

Макар за този период почти да липсват преки документални свидетелства за живота и дейността на Р. Атанасов, осъдните податки, с които разполагаме в това отношение, също потвърждават горното твърдение и положителните оценки. Показателни в тази насока са сведенията, оставени от такъв авторитетен представител на освободителното движение като войводата Панайот Хитов. Когато разказва за усилията на Стоян Велков Софийски да премине с чета в България и да се свърже с